

SYSTEMETS BENSPÆND

Hvilke muligheder og udfordringer skaber dokumentationskravene i det sociale arbejde, for arbejdet med *Det dobbelte blik* i praksis?

TORSDAG DEN 23. NOVEMBER 2017

v/ Signe Fjordside

INDHOLD

Kort præsentation af Ph.d.

- om praksislogikker og børnesyn i det sociale arbejde med anbragte børn og unge

Zoomer ind på

DOKUMENTATION

3 små eksempler

Muligheder og udfordringer

Ift. at arbejde med det dobbelte blik i praksis

PH.D. OM BØRNESYN OG PRAKSISLOGIKKER

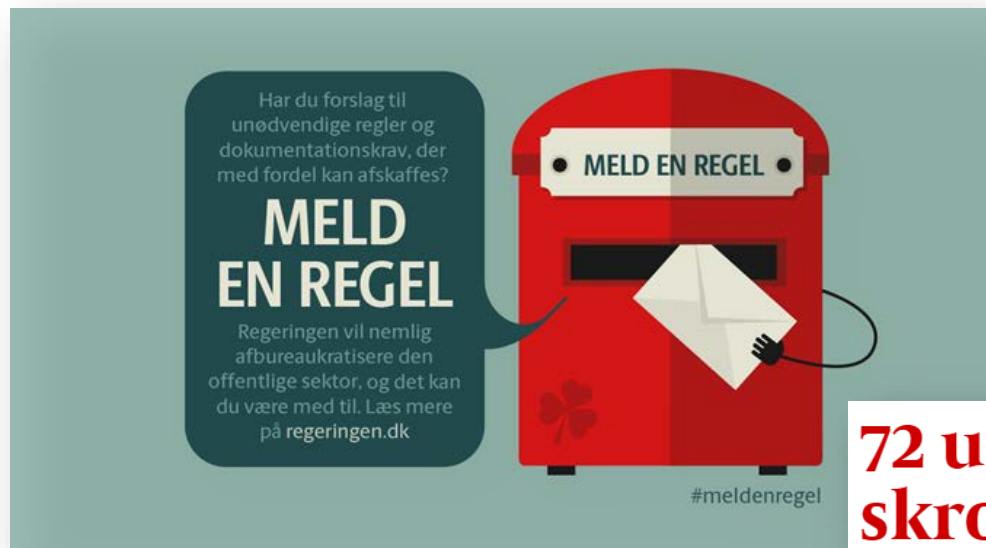
- **Overordnet undren:** Hvorfor er det så svært at undgå stigmatisering og marginalisering af anbragte børn og unge?
- **Min antagelse:** Der kan være mange, og nogle gange modstridende, praksislogikker på spil → besværliggør at det sociale arbejde tager afsæt i et anerkendende og ressourceorienteret børnesyn.
- **Ambition:** Tydeliggøre kompleksiteten og de indbyggede modsætningsforhold der kan være på feltet.
- **Tilgang:** Feltanalytisk tilgang inspireret af Bourdieu. Studie med afsæt i indsigterne fra to danske kommuner og to døgninstitutioner. Fokus på frontmedarbejderne – myndighedssagsbehandlere, pædagoger, familieplejekonsulenter, plejeforældre mv. Det empiriske materiale består af observationer, interviews og sagsakter.

DOKUMENTATION

- **”Mindre bureaukrati, flere varme hænder”**
- **Bindestregs-sager → krav om at der bliver strammet op** (se fx Christensen 2016; Christensen & Warming 2012)
- **Flere mulige grunde til voksende fokus på dokumentation:**
 - Frygt for nye skandalesager (Parton 2008)
 - Stor diversitet i kommunernes vurdering af specifikke sager -> bekymring for den manglende retssikkerhed (Egelund & Thomsen 2002; Skytte 2002)
 - Det økonomiske pres de danske kommuner er under (Egelund & Hestbæk 2003; Egelund & Thomsen 2002; Kildedal 2008)
 - Udtryk for en generel NPM tænkning og markedsliggørelse af den offentlige sektor
 - Eller måske en kombination...

KRITIK AF DOKUMENTATIONSKRAV

»(...) dokumentationskravene er basalt set det, der gør, at vi ikke kan lykkes med vores arbejde«
(Niels Christian Barkholt 2017)

72 ud af 163 krav er skrottet: Ministerium skærer i »unødvendigt« papirarbejde hos kommunerne

Socialministeriet har målrettet forsøgt at nedbringe papirarbejdet i kommunerne. Socialrådgiverne er begejstret for initiativet, men vil gå endnu længere.

»Vi må konstatere, at vi fortsat fremover bliver fastholdt ved computeren i stedet for at være i kontakt med børn og forældre. Der er selvfølgelig brug for dokumentation, men vi skal være meget skarpere på, hvad der er nødvendig dokumentation. I dag er langt størstedelen overflødig«
(Niels Christian Barkholt 2017)

ET ANDET VIGTIGT OPMÆRKSOMHEDSPUNKT

At have fokus på
dokumentationens
betydning for vores
vurdering af og
syn på børnene

EKSEMPEL 1

DET SAGTE >< DET SKREVNE

- Potentielt modsætningsforhold i frontmedarbejdernes rationaler når det drejer sig om dokumentation.

Conflict
Of Interest

- Statusrapport - plejeforældre:
 - Sigte: sikre fortsat hjælp og støtte
 - Resultat: alle oplysninger, der registreres, videregives og lagres i systemet er beskrivelser med næsten udelukkende problemorienteret fokus.

EKSEMPEL 2

IT-VÆRKTØJ KAN SPARE TID

- IT-værktøjer kan være en hjælp i forhold til den tidskrævende dokumentation.
- Men de kan også føre til øget kategorisering og problemfokusering.

PROBLEMET MED AT PÅPEGE PROBLEMERNE

Er det overhoved et problem, at statusrapporter, journalnotater mv. overvejende fokuserer på problemerne?

Måske ikke altid. Men alligevel vigtigt at vi bliver opmærksomme på det problemorienterede fokus.

- Kan farve vores forventninger og negative forventninger kan risikere at blive selvopfyldende profetier (Becker 2005; Ejrnæs 2009; Järvinen 2005)
- Sygdomsbrillerne → går ud over selvværdet
- Problemstillingen med de mange sagsbehandler skift → problemfokus er det der videregives
- Hårdt at have fokus på problemer - Min egen følelse efter en dag med sagsakter.

EKSEMPEL 3 – DAGBOG

Muliggør videndeling og refleksion mellem medarbejderne

Altid

Unik

Total

Intelligent

Sommetider

Mystisk

Enspænder

Mit **HÅB** er,
at det bliver muligt,
at vores dokumentationsarbejde,
kan rumme **DET DOBBELTE BLIK**

Tak for jeres opmærksomhed!

RUC

REFERENCER

Barkholt, N. C. (2017). i Sinnbeck, P. artikel "72 ud af 163 krav er skrottet: Ministerium skærer i »unødvendigt« papirarbejde hos kommunerne." *Politiken* 2017, juli 26.

Becker, H. S. (2005). *Outsidere - studier i afvigelsessociologi*. København: Hans Reitzels Forlag.

Christensen, M. (2016). *Tillid på trods i socialt arbejde med børn og unge i udsatte positioner - om kommunalt baserede institutionelle barrierer og facilitatorer for tillidens udfoldelse*. Roskilde.

Christensen, M., & Warming, H. (2012). Så ruller skandalen igen - Mern-sagen, Esbjerg-sagen og andre bindestregs-sager. *Social Kritik*, (129), 88–92.

Egelund, T., & Hestbæk, A.-D. (2003). *Anbringelse af børn og unge udenfor hjemmet. En forskningsoversigt*.

Egelund, T., & Thomsen, S. A. (2002). *Tærskler for anbringelse: En vignetundersøgelse om socialforvaltningernes vurderinger i børnesager*. København.

Ejrnæs, M. (2009). Teorier om sociale afvigelser og sociale problemer. I C. Schou & C. Pedersen (Red.), *Samfundet I pædagogisk arbejde. Et sociologisk perspektiv* (2. udg.). København: Akademisk Forlag.

Goffman, E. (2009). *Stigma : om afvigerens sociale identitet* (2. udg.). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Hestbæk, A.-D. (2011). Denmark: A Child Welfare System Under Reframin. I N. Gilbert, N. Parton, & M. Skivenes (Red.), *Child Protection Systems: International Trends and Orientations*. New York: Oxford University Press.

Järvinen, M. (2005). Forord. I H. S. Becker (Red.), *Outsidere. Studier i afvigelsessociologi*. København: Hans Reitzel.

Kildedal, K. (2008). Kvalitet og faglighed i socialt arbejde: belyst gennem eksemplet Maja. I M. Hviid Jacobsen & K. Pringle (Red.), *At forstå det sociale: Sociologi og socialt arbejde*. København: Akademisk Forlag.

Parton, N. (2008). Changes in the Form of Knowledge in Social Work: From the "Social" to the "Informational"? *British Journal of Social Work*, 38, 253–269.

Skytte, M. (2002). *Anbringelser af etniske minoritetsbørn, om socialarbejderes vurderinger og handlinger*. Lunds Universitet.

